

ДІЛО

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 18, II. пош.
Конт. пост. ш. 26.726.
Адреса тел.: „Діло-Львів“.
Число телефону 365.
Рукописи
редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА
в Австро-Угорщині:
місячно 5— К.
квартально 15—
піврічно 28—
річно 56—
у Львові (без доставки):
місячно 4— К.
квартально 12—
піврічно 22—
річно 44—
в Німеччині:
місячно 28— М.
квартально 86—
За зміну адреси
платити по 50 с.

Ціна оголошень:
Рекламні оголошення, двомісячний
або довше термін 50 с. за рядок
1 т. в розмісті 1:50, в розмі-
стній часті черев або по окремим
частям 2 т. Нерекламні 2 т. Скла-
дкові друку владіть. Оголо-
шення на суботу і неділю подвійно.
Цей лист оголошений за особливим
увагом.
Одн. примірник коштує
у Львові 16 с.
на провінції 20 с.

Вид.: Видавничо-Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Самоозначення народів, польський імперіалізм і Українці.

Намга відповідь на польське питання: Історична Польща чи відбудована Росія?

Львів, 25. жовтня 1918.

Що широкі програми Вільсона всією силою впливають проти імперіалістичних претензій Польщі на українські землі, це ясно як сонце. В своїх 14 тезах з 8. січня с. р. Вільсон сказав, що польська держава має обійматися областями, населеними без сумніву польським населенням. З чотирьох точок Вільсона з 12. жовтня с. р. говориться в точці другій („Повинна бути ідентичною територія народів“), що межі ти країнок не можуть бути певними як і межі території або часті державної влади одної держави від іншої, а в точці третій („Територія однієї держави не має бути інтервою населення“), що „межі розширяють територіальну сферу, на якій актуальна через територіальну дію, має переважити в інтересі її на користь даного населення“.

Коли ці принципи Вільсона применити до польсько-українських відносин, то отримали б, що Польща не дістане ані кусника української землі.

Що ж робити полякам?

Коли хочемо о те, щоб в австрійській землі проголосити вимоги згідно з принципом Вільсона, то виступаємо на програмі Вільсона, тоді виступаємо тільки позитивно з огляду на ту програму. Власно Дашинського, Гюмблота (Третій девіант відбудована Польща, з якої всі польські землі, отже з Польщі з більшістю польського населення“).

Хто не знає Польків, той ніби дає думку, що сам Вільсон окривляється з програмою Вільсона, та хто знає, що польська преса не тільки в Києві й Одесі веде під назвою „L'avis polakich“, той знає, яке „широко“ є поняття „польський народ“ в польській розумінню. Виступає дедукція „вже в заповіді з більшістю польського населення“ нічого не зміняє, тільки з французькою мовою. Особливо ж це в Галичині. Польки стоять на тім, що Галичина є „одна й неподільна цілість“, що та цілість є „польський край“; а що та „цілість“, той „польський край“ має польську більшість, отже повинна належати до польської держави.

Та коли в згаданій вноско польський імперіалізм був бодай замаскований, то в дальшій виступає польський політик, польський організатор, — польської преси вимагає анексії як найбільшій скільки українських земель для польської держави голоситься вже без маски.

А щоб утворити польський загальний вимоги імперіалістичних вимогання, голоситься йому, що Вільсон і антанта при рішенні польського питання не будуть так строго держатися принципу самоозначення народів, а навпаки, вже навіть обіцяли полякам прилучити до Польщі стільки українських земель, скільки сама Польща хоче.

Таку власне статтю — нібито на основі інформацій з Швайцарії — приносять Львівська „Факти Рокана“ з 25 с. м.

Говориться там, що антанта вимагає до складу Австро-Угорщини, отже Східна Галичина не могла не бути самої державою в австрійській федерації. Та хоч-би Австрія як федерація вступила, то все одно не можна собі подумати Східної Галичини як самої держави тої федерації. Бо ж Східна Галичина й Австрія не були б безсердечною територіальною недовго, вони були б відділені від себе Польщею й Угорщиною. Про повну державну самостійність Східної Галичини

також не може бути мови, бо антанта не думає творити нових держав, як — як се учить Балкан — є тільки причиною міжнародних конфліктів. Отже осталося тільки прилучення Східної Галичини до більшого державного організму на згадці або згадці.

На згадці є тепер українська держава. Однак вона для антант не існує; програмою антант є відбудована Росія. З огляду на те, що польській Росії антанта обіцяла Східну Галичину, не було б виключено, що в таке Східна Галичина могла б бути прилучена до відбудованої Росії.

Однак — тут незгодно дословно — відноситься в свій інтерес факт, що коли антанта, розглядаючи безсердечно лютувати, вказала право Польщі до земель на відносно відносно охрипих, і то в ширшій мірі, ніж се кинувалося з точних етнографічних принципів, коли земель, які мають дістати Польщі, не обмежувало до етнографічного польського терену в Холмщині й Підляшю, то навіть подібні аргументи промовляють за прилучення польського права до Східної Галичини“.

На сім місці треба вразити з латинським студентом, що польський дивний визнає, що на основі точних етнографічних принципів Польки до Холмщини, Підляшя і Східної Галичини не мають права.

Але — потімський польський дивний дає — відноситься з латинським, що антанта не думає передати принцип самоозначення народів способом безоглядним. В справі Східної Галичини треба також замислити, що в Росії Дієвський дав уже одержати від антант задоволення, що польська держава вступила аж до Каленіськ подільський“.

Ми не зримо, щоб Вільсон і антанта спеціально для Польки хотім перед цими сім історією стигнути за себе заклад, що етнографічне відношення своїм принципам, щоб спеціально для Польки зробили вплив на своїй промові і віддали їм українські землі як якийсь вразити проти волі українського населення.

Тай Польки в се не дуже вірять. Тому в дальшій своїх виводах згаданій польський дивний хоче нас заважати, що коли ми не згодимося ніти від Польки, як дала би нам значній часті Східної Галичини автономію територіальну, а в цілій польській державі автономію національну, то готові нас прилучити до відбудованої Росії.

На се відповіло ясно і отверго: Наше рішення в кожнім разі звучить: Прощай Польше! І коли навіть збереження України як самостійна держава не мала б стати, тільки вийшла би в склад відбудованої Росії, — то й тоді рішення нашої народи, як далеко сягає його розселення несе Схід і аж поза Карпати, звучало би: Де Україна.

Натай Польки не знають нас відбудованої Росії! Відбудована Росія не буде Росією царською. І навіть якби на вільшій склад відбудованої Росії, то се для нас означає злучку з закордонною Україною, отже відношення всіх українських земель.

А єдиний український народ — навіть у відбудованій Росії — се не те, що роздерта Україна на дві часті, коли й закордонна Україна мала би тям зміни важку позицію в Росії і ми були б засуджені на вічне відірвання від матірнього дня і зміцнення в Польщі.

Україна, Антанта і Німці.

(УТА). Київ, 22. жовтня 1918.

З авторитетних джерел повідомляють, що німецьке імперське правительство не має нічого проти бажання правительства української держави увійти в дипломатичні зносини з правительствами нейтральних держав і держав згоди. Німецьке військо перебуває в нейтральній Україні тільки для допомоги українському правительству в справі відновлення ладу та нормальних умов існування держави і його присутність тут не повинна перешкоджати Україні називувати ті міжнародні зносини широкого масштабу, котрі їй диктує її конечні державні інтереси.

Відповідь Вільсона на німецьку ноту.

(ТКБ.) Вашингтон, 23. жовтня 1918.

Державний Секретар оповідає:

З державного секретариату вислано до представника Швайцарії, котрий тимчасово має вайронне офіційне надмування інтересів Німеччини в Злучених Державах, таке повідомлення:

Державний департамент, 23. жовтня 1918. Маю честь погодити відбір Вашої ноти з 24. с. м., якою Ви надіслали мені повідомлення німецького правительства з 20. с. м.

Президент поручив мені дати таку відповідь:

Коли президент Злучених Держав відобрав урочисте й визначне задоволення німецького правительства, що прийняв без застережень мирні умови, які містяться в промові президента до конгресу Злучених Держав дні 8. січня 1918, а також відставив мирного устрою, що містяться в кізних промоват президента, з окрема в промові з 27. вересня, а так само що бачив розпочати дискусію над подробицями їх впровадження, а далі що це бажання і ця дія не виходить від тих, які досі диктували німецьку політику й вони тепершню війну за Німеччину, але від міністрів, котрі промовляють іменем більшої райхстагу й переважної більшої німецького народу; опісля коли відобрав так само виразно обіцянку тепершнього правительства, що німецькі оружні сили на суші й на морі вилучувати муть заклад людськості й цивілізаційного ведення війни, — президент Злучених Держав думає, що не може відмовитися зайнятися справою закінчення оружних разів з правительствами, з якими правительство Злучених Держав є в союзі. Однак він уважає за свій обов'язок повторити, що одинокі зацікавлені оруж, яке він побачив би себе в праві віддати під міркування, могло б бути тільки таке, яке волишилось Злучених Держав і союзні з ними держави в можливості відпустити всякі кроки з німецького боку. Тому президент свою ввінчу ногу з тепершнім німецьким правительством передав правительствам, з яким правительства Злучених Держав стоїть в союзі таю воюю на держава, з тим, що коли ці правительства сядуться до того, щоб заключити мир на згаданих умовах і закладах, щоб просяти своїх військових дорядників і Злучених Держав предложити правительствам і союзні держави проти Німеччини, посилаючи, що стоїть в союзі проти Німеччини, які дають можливість умови закінчення оруж, які входять в гру, і задоволення правительствам союзників необхідну власть забезпечення і виконання розробки прийнятого німецьким правительством миру, на скільки в військового ставленням уживають такого закінчення оруж зацікавлені. Коли запропоновано такі умови закінчення оруж, наслідком їх прийняття дасть Ні-

меччина найкращий і найдешевший товар, що недовгоначо приймає засадничі умови в підставі цілої мирової акції.

Президент думав, що не відповість би гімонтам відкритості, колиб він так швидко, як тільки вожливо, не подав причини того, чому треба домогтися надзвичайних заходів. Хоч яке велике значіння і вагу, як видається, мають зміни конституції, про які говорить німецький державний секретар змердонних справ у своїй ноті з 20. жовтня, все ж таки з цього не випливає, щоб цілком переглядено засади віднощів до перестрою німецького народу в правотворчості, або щоб існували загрози, або щоб застанувалися над такими заворушеннями, що оскорили б практичні реформи, до яких почасті прийшло тепер, будуть трішки. Не видається також, щоб вилене в ядрі теперішніх труднощів. Може будучі війни залежать муть від рішення німецького народу, але те теперішнє, а саме наше діло з теперішнім. А се вся річ, що німецький народ не має жадних засобів впливати те, щоб німецькі державні влади пізнали зупинилися в політиці держави, що зневадливий галич пруського короля на політику держави не ослаблений, що рішення ініціатива є все те в руках тих, котрі дотепер були князми Німеччини. В пересвідчення, що мир усього світа залежить тепер від відкритого гогорення і простолінійного діланья, президент узяв за свій обовязок, без усяких справ алягодити те, що звучить шорстко, сказати, що народи світу не мають і не можуть мати довіри до слів тих осіб, котрі досі були князми німецької політики, а так само повторити, що при заключенню миру й замірі направити більш насильства й несправедливості цієї війни Злучені Держави можуть перегворювати лив й виключно з справжніми представниками німецького народу, котрі дійсно одержали справжнє, відповідне конституції становище панів Німеччини. Колиб Злучені Держави мали тепер перегворювати з військовими вождями й монархічними авторитетами, або коли це правдоподібно, що з ними малиб пізніше перегворювати в справі міжнародно-правних зобовязань Німеччини, мусіло домогтися не мирових переговорів, але піддання. Не булоб ніякої користі, колиб не висловлено цих засадничих рішень.

Прешу прийняти нове записання кожї глибокої пошани.

Підпис Роберт Лансінг.

Від'їзд надзвичайної комісії.

Київ, 22. жовтня 1918.

Позавчора виїхала до Швеції надзвичайна українська місія, в склад якої входить як надзвичайний посол генерал Б. Баженов, урядовець для особливих доручень В. Косаренко-Косаревич, зверхштатний урядовець для особливих доручень п. Тірот і драгоман Суховський.

ІВАН ФРАНКО.

ДО ВЕЛИКОГО МОМЕНТУ.

...Предивне диво!
Тайна поміж тайн страшних!
Сеж Енеїди потомки!
Та що стало нині з них?
Ті, що перед століттями,
Як згорів наш рідний дім,
Накивать йому рятими
Не задумались возсім, —
Ті під материні крила
Знов згорнулися в любові,
І бажать в рідній хаті
Рай зготовити собі.
І дивіть, горять їх очі
Тим самим огнем святим,
Як горіли той нощі,
Коли друг мій, побратим,
Коли славний безталанний,
Щирий батько наш Богдан,
У важкій годині склякав
Запорожців на майдан.
Тямлю ніч сю як сьогодні!
В коло нас реве Дніпро
І клекоче Ненаштець,
Кам'яне гризе ребро,
А в степу напроти Січи
Се не тиха сова
А козацька лялька кріпость,
Свої кізти висуга,
У Богдана сльози в сні,
Та огонь в душі, в словах.

Згвинем, братя, або в гору
Підвесем, свободи стяг!
Згинуть, нам одна дорога,
Чи в кайданах, чи в тімні;

В. Українському Національному Сеймі.

Київ, 22. жовтня 1918.

Український Національний Сейм на позавчорашньому засіданні постановив для збору необхідного матеріалу і вироблення законопроектів, що торкаються питань згально державного та громадського життя, утворити комісії: внутрішніх справ, в'їзних, земельних, фінансових, внутрішньо-організаційних, церковних, притячних, закордонних. На чолі кожної комісії стоїть оден член Ради Укр. Національного Сейму, котриму доручено отворити склад комісії; до праці в комісіях можуть бути запрошені фаховці.

Участь сеп.-федер. в кабінеті.

Київ 22. жовтня 1918.

"Нега Рага" доносить:
Всупи чотирех членів партії соціалістично-федеративної в кабінет не означає знов позитивної партії в справі організації влади. Остання кетфератив партії в персоні якогось можливого члена партії вступити в ряди уряду, але без віднощів до партії на їхню діяльність. Гоговий комітет партії востановка, що за теперішніх обставин необхідно, щоб вступити до уряду, члени партії виходили із неї. Загальний контакт з членами партії, які вступили в кабінет, лишається.

Польська справа в німецькому парламенті.

Промова державного секретаря для заграничних справ.

БРЛІН, 14. жовтня (Тзб.). В німецькому парламенті в загальній політичній дискусії державний секретар для заграничних справ д-р Сольтф сказав, що німецьке правительство ставуши раз за основні програми Вільсона, є рішене відповісти до цього ділати. Що до Ельзасу, Лютарвії та Польщі є річю яснєю, що коли воми є виразно зачислені між 14 точками Вільсона, то Німеччина годиться на управильнення цих обох справ дорогою мирових переговорів.

Супроти цього, що речник Пелквін намагався 13. точки Вільсона доновити далеко відлучив претенсіями будущей польської держави, заявив д-р Сольтф, що німецьке правительство отверте та чесно прийшло програму Вільсона. Коли-ж бесідник польської фракції дав до зрозуміння, що Гданськ, місто без сумніву німецьке, бо має ледя 2 до 3 проц. польської людности, то став в яркім противстві до засад Вільсона, який бажав, щоб тільки "область з без сумніву польською людністю" прилучено до незалежної Польщі. Ніде там не сказано, що земля без сумніву німецька має бути при-

лучена до Польщі. Така інтерпретація тасала до моря не відповіла міжнародній правотворчості, тільки є територіальним загарбанням чужої землі, а се противиться праву самообвизачення. Претенції Пелквін повинні також і з сторони Польщі проміюватися до засади, волий не відно до творити нових елементів незалежності та противестя, якіб знов загрожували наразі Європи, ауже й цілого світа. Сею нагад обиджене незвичайно правні міжнародних іспецького народу, а саме відношення притяччї до галич, яка не історії, етанографічній та господарським відношенням є тісно звязана з німецькою державою. Німецьке правительство в сїй справі в цілому рішучість зустріти против всякого гасельства над Пелквіном й Німеччиною, як також против всякого ходогадження, ходогадженням сїмості обох європейських народів та вужіе довести до зновлення та нових конфліктів.

Відтак пригадав бесідник Пелквін, що Свобода жертв в війні й іспити конекти Німеччини для весподження Польщі. Тоді з польської дла ввали оклики: "Ви рабували й грабували". Сї слова викликали велике розворушення так що мало не ввійшло до бійки. Коли настав спокій, заявив державний секретар Сольтф, що польська фракція справді утруднило поведінку, до якого стрелити демократичній Німеччині, історично ставиши є тихож в Польщі заміне, та які мають честь волю жити в польській народом в мирі й врятувати. Се дожить також безумовно в інтересі Польщі, яких господарським та культурним розвитком вимагає добрих взаємних з заходом. А се дасться обсягнути тільки тоді, коли обі сторони будуть до сего стрелити.

В дебаті заявив міністеру війни Шайх, що нема причини нехвалити в розуму, бо німецьке військо не набаго та Німеччина не зламала.

П. Ледебур (ген. сеп.) звичайно непростивим се, що Гімленбург, Людвигерф та правительство не поїферували народу в час катастрофи та критичну політику нісара.

Відтак в другій читанню прийнято предложение про зміну конституції в сїм напрямі, що до зновідження війни вимагала знова німецької союзної ради та парламенту. Відтак узалежено державному канцлерови заву довіри 192 годесами врати 52. Проти голоували консерватисти, незалежні соціалісти; Польки, Швайтлі і Денні здержались від голоування.

Демократизація Пруції.

БРЛІН, 24. жовтня (Тзб.) Пруська палата панів прийняла предложение в справі зміни конституції, а саме в справі заведення згального, ріаного, тайного і безпосереднього виборчого права до сейму, в справі зміни складу палати панів і в справі зміни конституції консерватисти здержались від голоування.

Хто ненавидить кайдани,
Тому війни не страшні!
Чи послабле ваші сили?
Потунилися шаблі?
Чи в серцях ви когаешам
Дух лицарський вагаєшам?"

І гучнійше хавль Дніпраєшам
Крик козацтва заревієшам:

„Або ляжем головами,
Або ввбем ворогів!“

В жовтім світлі смолоскинів,
Що горіли серед нас,
У очах козацьких блисло
Десять тисяч іскор враз.

Гей, тих десять тисяч іскор,
То був, браття, той підвал,
Що підняв страшну пожежу
Аж по Бугу й Сяну вал.
Гей, тих десять тисяч іскор,
То був, браття, той розмах,
Що історію України
Повернуло на нашій шлях.
Бачу, бачу ті іскри!...
Мовиш: мало їх? Неужеж?
Що? На тридцять мільонів
Десять тисяч не знайдем?
Мовиш: де нам взяти Богдана?
Тільки ти придатний будь
На святе, велике діло!
Загартуй думки і груди!
До високого літанья
Ненастанно пробуй крил,
А Богдан прийде як сума
Ваших змагань, ваших сил.

До великого моменту
Вудь готовий кожний з вас —
Кожний може стать Богданом
Як настане слушний час.

Мовиш: інші інші війни...
Ну, то якому зброю куй,
Ум остра, насталої волі.
Лих воєй, а на тоєуй!
Лих борня, не мирясь,
Ризне впадь, а оил не трать,
Горде стій і не корись,
Хоч пропадь, але не зрадь!

Кожний думай, що на тобі
Мільонів стан стоїть,
Що за долю мільонів
Мусиш дати ти одвіт.
Кожний думай: тут, в тім місці.
Де стою я у війні,
Важиться тепер вся доля
Величезної війни.
Як позамсь, не достом,
Захитаюся, мов тінь, —
Пропаде кровова праця
Многих, многих поколінь.
У таких думках держися
І дітий своїх ховай!
Коб лиш чистая шевиня, —
Буде нарка й коровай.
Чи побди довго ждати?
Жаати — довго! То й не жди-ж!
Нані вчися обіджати,
Затра певно побди-ж...

Українці під польським пануван-
ням будуть почуватися як
у власній державі.

ВІДЕНЬ, 24 жовтня (ТКБ). У палаті па-
рламенту відбувся дебату над програмою правитель-
ства. Більша частина бесідників висказала надю-
що перебудова Австрії довершиться в згоді з
дипломатією та імператором.
П. Білінський домагався полагожден-
ня відносно-славянської справи, а в справі
польсько-українського питання зазначив, що
Польща засадничо стоїть на становищі, що
виступає з усіх повсталих історичних Польща та що
Галичина має приналежати Польщі (??).
Далі обійняв бесідник, що Українці під поль-
ським пануванням будуть почуватися як у влас-
ній державі, бо їм дасться заборону різно-
правності (???)

П. Старжанський „аргументував“
також подрібно бажання прилучити цілу Гали-
чину до Польщі.
Гр. Чернін зазначив, що не є соромно
визнати, що війну програли. Належить
конче заключити негайно мир. Умовою миру
є приєднання держав чесько-словацької та під-
карпатсько-славянської до дунайської імперії.
А що теперішнє правління не в силі пере-
вести переговори між народами, тому не має
випасти виходу, як се, аби національні ради
створили негайно правління, які в собою
впорядкувалися та отворили дорогу до миру.

Австро-німецький
виконавчий комітет.

(ТКБ) Відень, 24 жовтня 1918.

Сьогодні о 10 год. перед полуднем від-
шовся на дальші наради виконавчий комітет
німецької конституанти. Установлення виконав-
чого комітету прийняв всі офіційні вісди до
відомо й не тільки президентові міністрів, але й
поодинокі ресортові міністри заявили свою
зайбільшу готовність стати до розпорядження
виконавчого комітету, як це зробили вже ні-
мецькі краєві комітети та всі німецько-австрій-
ські торговельні палати.

Виконавчий комітет німецько-австрійської
конституанти нараджувався сьогодні над спра-
вою утворення німецько-австрійського прави-
тельства й переняття ним адміністрації. Він
ухвалив розпочати негайно переговори з Чехо-
Словаками й південними Славянами. Виконав-
чий комітет пропонує між іншим, щоб замі-
щення зброї заключила сильна делегація по-
одиноких національних рад, а мирові перегово-
ри мають вести поодинокі наші зовні самос-
тійно. Далі виконавчий комітет ухвалив плян
воту до президента Вільсона в справі завіше-
нн зброї і миру. Ноту пропозити під ухвалу
конституанти, скликав її на 30 жовтня.

Як бачимо, австро-німецький виконавчий
комітет став на тім самім державно-правнім
і міжнародно правнім становищі, яке ми ганя-
ли вчора що-до будови української держави на
українських землях Австро-Угорщини. — Ред.

Димісія Буряна

Андреші міністром заграничних справ.
БУДАПЕШТ, 24 жовтня (ТКБ). „Magyar
Tudositó“ доносить, що імператор прийняв димісію
міністра заграничних справ гр. Буряна та іме-
нував його заступником гр. Юлія Андреші.

Димісія кабінету Векерле.

БУКАРЕШТ, 24 жовтня (ТКБ). Президент
міністрів передав сьогодні димісію цілого ка-
бінету. Цар прийняв димісію та поручив кабі-
нети даліше ведення справ.

До Українців львівського повіта.

Поклик з нагоди ювілею 50-літньої діяльно-
сти Тов. „Просвіта“.
Для 8 грудня сего року минає пів століття
від хвилі засновання Т-ва „Просвіта“, котре ки-
нуло перші лучі просвітнього сонця на галицьку
Україну.
Український нарід повинен звеличати ту
хвилю, яка дала почин до боротьби за кращу
долю народу, почин до праці над двигненням
його з темноти до просвіти. Львівська Філія

„Просвіта“ ім. Маркіяна Шашкевича рішила
просто увіковічнити пам'ять п'ятдесятилітньої
праці Товариства живим пам'ятником через за-
снованню ювілейного стипендіального фонду в
висоті 50.000 К., щоб на униканні відсотки ви-
силати бідних а спосібних селян, ремісників та
робітників до фахових шкіл на науку.

Хто розуміє потребу здібних та національ-
но свідомих українських ремісників, кундів та
різьників, сей зрозуміє, до якого діла дає по-
чки Філія „Просвіта“.

Тому світим з жертвами! Нехай не буде
ні одної одинокі у нашій великій українській
громаді, котра не аложилаби хоч малої лепти
на таку завесу цілю.

Зібрані дари просимо переслати до кави
„Повітового Товариства кредитого“ у Львові,
Рynek 10, ч. кавязчки 177, а сина збірок пере-
слати для кави Філії на адресу: „Філія Тов.
„Просвіта“ ім. Маркіяна Шашкевича, Rynek 10,
I. пов.

Рівночасно вказує Філія свідуючі способи
увіковічення ювілейного дня в кожній грома-
ді: Поглядання угодного змієни під будинок
будинку для читальні, поставлення пам'яткового
куртаня а таблицю, заложення пам'яткового
дубу при читальні, посадження віковичного дуба,
богослуження і похід через село, віче просвіти,
концерт, представлення і пр.

Імена сих, які примичуються до звеличчи-
ня свята, будуть записані в пам'яті українського
народу.

Філія Тов. „Просвіта“ ім. Маркіяна Шашкевича
у Львові: Микола Творидло, голова. Я. Ломіш,
сакс, касирка ювілейного фонду. С. Васильків
секретар.

Від І. падолиста 1918 р.
вносити-мо місячні передплата
за „Діло“ **6 кор.**
а ціна поодинокого числа
24 сот.
так у Львові як і на провінції.

НОВИНКИ.

Львів, 26 жовтня 1918

— До великого моменту. Кожному україн-
ському громадянину нашої землі глибоко за-
паде в душу замигливий голос найбільшого
пета Галицької України—до великого момен-
ту, перед яким стоїмо. Саме тепер даємо на-
редрук виривків могутих строф Івана Франка;
написави вони до ювілею українського відрод-
ження 1908 року, а проте вони прайняють
актуальні в наших днях.

— Позір України-печовні м. Львова.
Прому явитись в неділю 27. с. ж. о год. 5. по-
полудни в льокалі „Сенза“ вул. Корнхтів ч. 1.
Справа нагла й дуже важна. — А. Пісєкський,
голова.

— Посвячення льокалю „Української Бе-
сідки“ в „Народнім Домі“ у Львові відбудеть-
ся в неділю 27. жовтня о 2. гадині в полудне,
на яке видія має честь запросити Вп. Членів
з родинами.

— П. Гербстови, президентови п. к. Уряду
відбудови Галичини в альбом. Нам пишуть:
Було се 2. жовтня 1918. Середка: день, в котрім
п. к. Будівельна Експозитура в Тернополі уді-
ляє сторонам інформації. Прийшла і я туди,
щоб дістати в вказу знищення будинків в Де-
нисові, вимір своїх будинків під ч. д. 40, кот-
рого потрібна мені до подання о позачку з В.
З. К. Жду своєї черги в бюрі п. Рета. Переді-
мною прийшов урльєник. Колись був він го-
сподар хоть куди. Війна зробила з його роди-
ни крайних нуждарів. Він сам вже пятий рік
при війську. Тепер на відпустку прийшов. Хоті-
би хоть сак так зладити родині хату, щоб не
гинула в зимі з голоду. Чув, що Екс. Буд. по-
магає в відбудові. Надія на поміч привела його
туди. Чотири роки військової служби научи-
ли його шанувати начальство. Тож смирним
голосом питає п. інженера językiem urzędowym,
чи не діставби кітла на воду до кухні. Jeszcze
czego? викрикується п. інженер. Czy to do zycia
konieczne? Może wam jeszcze łazienkę się zachcie-
wa? Мовчки відступив жовнір на ті кпини п. к.
урядника Експозитури. Дістав поміч і пераду!
Радше було не йти! На мене черга. Представ-
ляю коротко в чім моє діло. Моя українська

моя дражить п. інженера. „Wykazy mam dla
siebie!“ офукується п. Рот. „Шкаве!“ кажу зди-
ковани, більше до себе. „To nie jest wsiale o-
kawe!“ Во так jest zeszyciwiśc!“ „Противно ду-
же цікаве“ кажу знова і поасиюю п. к. урядни-
кови здачу праці п. к. Будівельної Експозиту-
ри. „Ale ja nie mam czasu dwie godziny szukać
w wykazach Denuswai!“ фукається п. інженер
даліше. „Прому є вина знищення будинків в
громаді Денисів, а я ехотно п. інженером оша-
джу труду і сама вимір своїх знищених будинків
знайду“. „Wykazów pani dać nie mogę, bo
to urzędowa tajemnica!“ забуває мене п. Рот і
здіставля кімчиться. Я відійшла в мічм. Прому
еже сею деретєю п. президента Гербста о пе-
дсєкєнє: 1) Чи таке поступовання п. Рета є згід-
не з інструкцією п. к. урядливи Уряду відбудов-
ан? 2) Чи дійсно діяльність Будівельної Експо-
зитури в Тернополі має бути обвизнена виміром
„urzędowej tajemnicy“, щоби „око не виділо і
узо не чуло“, що там панки роблять, щоб як
найдовше протягати акцію відбудови, заки наш
жужик не вигине? Іванна Блажквич, укр. кави.
Філія „Сільського Господари“ в Галичині.

— Управління обороту пашиними бу-
раками. Розпорядком з дня 19. вересня с. р.
В. з. ч. 343 управліни уряд прожизнення
обороту пашиними буракими. Під припис роз-
порядку підпадають всякого рода пашні бу-
раки як також цукрові буряки о поєности
цукру пашні 13 пред., а то так свіжі, як і су-
шені. Споузанне пашних бураків у власнім го-
сподарстві продуцента не підлягає ніяким об-
меженням, одначе предєж наступити може лше
на рік Централі пашних середників уряду
вижилення. Шна свіжих пашних як також цу-
крових бураків, уживаних на пашу вносити
8 кор., свіжої пашної моркви 10 К. Пересилки
пашних бураків ввозених з Угорщини, Босні
і Герцигоини, в окупованих територіях як та-
кож з митової загравици належить згодосити
і засферувати Централі пашних середників і
претягн 8 днів по приході транспорту до Ав-
стрії. Умови за достау пашних бураків заклю-
чені з Централєю на весу 1918 р. є дальше
обовязуючі. До пересилок пашних бураків
транспортних зелізничем або кораблем пови-
нен надавєць допичити транспортові посвідки,
виставлювані Централєю пашних середників.
Переступлення приписів вишого розпорядку
підлягають карі взынці до 6 місяців зглядно
гривні до 20.000 К.; обі карі можуть бути
рівночасно визначені. Крім того може бути
заряджена конфіскація заквєстїонованого това-
ру. а також втрата промислового управління.

— Згалльні збори Філії тов. „Просвіта“
в Перемішлянах відбудуться ч-дня 18. XI. в
понеділок о годині 2. по пол. у великій самі
„Народного Дому“. Визається читальні, щоби
вислали делегатів і прєсїтьєю о численну у-
часть. На зборах відбудуться реферат воєнно-
адміністраційних відомостей.

— Гостинний виступ п-ні Стадниквої. У
Львів прийшла б. артистка театру „Укр. Бєсід-
ки“ п. Софія Стадникова, яка від чотирьох дїт
входить в склад дружини театру Садовського
в Київі. П-ні Стадникова є нині улюбленою
артисткою в Київі. Львівська публіка мати-ме
нагоду пригадати своє знакомство з сею ар-
тисткою вже в суботу на виставі „Миросі Ве-
гуєлавки“, у якій п-ні Стадникова відіграє го-
ловну роль.

— Лібкнехт на волі. Між помилуваннями на-
ходитьсь також посол Лібкнехт, який прибув-
до Берліна, де його маси народу повитали з
великим одушевленням.

— Цар Карло на Угорщині. Цар враз з
ріднею, цілим двором та кабінетовою канцеля-
рією виїхав на довгий побут до Геттеле на
Угорщині.

